EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2020/1942

2020 m. gegužės 14 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA) 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos 2018 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonę,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9–0059/2020),

A. kadangi, remiantis Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (toliau – Institucija) pajamų ir išlaidų suvestine ([1]), jos galutinis 2018 finansinių metų biudžetas buvo 44 191 067 EUR, t. y. 5,02 % didesnis negu 2017 m.; kadangi Institucija yra finansuojama iš Sąjungos lėšų (26,59 %), iš valstybių narių nacionalinių priežiūros institucijų įnašų (46,44 %) ir iš mokesčių, gautų iš prižiūrimų subjektų (25,78 %) ([2]);

B. kadangi Audito Rūmai savo ataskaitoje dėl 2018 finansinių metų Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos metinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Institucijos metinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. džiaugdamasis pažymi, kad dėl 2018 finansiniais metais vykdytos biudžeto stebėsenos biudžeto įvykdymo lygis buvo 99,99 %, t. y. nežymiai (0,01 %) mažesnis, palyginti su 2017 m.; pažymi, kad mokėjimų asignavimų įvykdymo lygis buvo 88,87 %, t. y. 0,89 % mažesnis, palyginti su praėjusiais metais;

2. pažymi, kad Audito Rūmų ataskaitoje teigiama, jog Institucija kredito reitingų agentūroms taiko mokesčius pagal susijusį mokesčių reglamentą ir kad tie mokesčiai turėtų padengti tik Institucijos išlaidas, susijusias su kredito reitingų agentūrų registracija, sertifikavimu ir priežiūra; pažymi, kad 2017 m. Institucijos iš kredito reitingų agentūrų gauti mokesčiai 853 950 EUR viršijo Institucijos išlaidas ir buvo panaudoti kitai veiklai, tačiau 2018 m. išlaidos viršijo pajamas iš kredito reitingų agentūrų sumokėtų mokesčių 224 664 EUR; pažymi, kad bendras nuokrypis 2015–2018 m. laikotarpiu sudaro 540 412 eurų; taip pat pažymi, kad Institucija sandorių duomenų saugykloms taiko mokesčius pagal susijusį mokesčių reglamentą ir kad tie mokesčiai turėtų padengti tik Institucijos išlaidas, susijusias su sandorių duomenų saugyklų registracija, sertifikavimu ir priežiūra; pažymi, kad 2017 m. su sandorių duomenų saugyklų registracija ir priežiūra susijusios Institucijos išlaidos viršijo susijusius mokesčius 452 466 EUR suma ir kad 2018 m. Institucijos išlaidos toje pačioje srityje viršijo gautus mokesčius 30 882 EUR; pažymi, kad bendras nuokrypis 2015–2018 m. laikotarpiu sudaro 545 735 eurų (arba 6 %); pastebi, kad nepaisant to, jog Institucija laikėsi Komisijos pateiktų gairių, perviršiai ir deficitai gali paskatinti metinį veiklos kryžminį finansavimą; atkreipia dėmesį į Institucijos atsakymą, kad 2017 m. ji turėjo perskirstyti išteklius, kad galėtų atlikti darbą, susijusį su konkrečia rizika sandorių duomenų saugykloms, ir kad dėl to atsirado skirtumas tarp surinktų mokesčių ir faktinių išlaidų, nors Institucija visą laiką savo mokesčiams taikė Komisijos biudžeto sudarymo gaires; Institucija teigia, kad trumpalaikis disbalansas ilgainiui bus kompensuotas; ragina Instituciją toliau riboti tokį kryžminį finansavimą, kol nėra didelių pakartotinių nukrypimų Institucijos biudžete;

3. pažymi, kad bendras 2015–2018 m. laikotarpio perviršis, atsiradęs kredito reitingų agentūroms sumokėjus registracijos, sertifikavimo ir priežiūros mokesčius, siekia 0,5 mln. EUR; laikosi nuomonės, kad šis perviršis turėtų būti laikinas ir juo neturėtų būti nuolat naudojamasi kitai veiklai remti taikant kryžminį finansavimą;

([1]) OL C 19, 2019 1 15, p. 1.
([2]) OL C 19, 2019 1 15, p. 3.

Veiklos rezultatai

4. pažymi, kad Institucija įvykdė 90 % į savo metinę darbo programą įtrauktų užduočių;

5. pažymi, kad FPRD II įgyvendinimas buvo didžiausias projektas, kurį Institucija įgyvendino 2018 m.; be to, pažymi, kad vienas iš pagrindinių Institucijos uždavinių ir tikslų buvo pasirengti tvarkingam Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos be susitarimo klausimo sprendimo procesui, kai netikrumo sąlygomis reikėjo dėti daugiau pastangų;

6. pažymi, kad Institucijos darbo krūvis nuolat kinta ir jos darbas apima tiek reguliavimo užduotis, tiek Sąjungos teisės vykdymo užtikrinimą ir taikymą;

7. pažymi, kad Institucija kartu su Europos bankininkystės institucija (EBI) ir Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA) sudaro jungtinį komitetą, kurio tikslas – užtikrinti tarpsektorinį nuoseklumą ir bendras pozicijas finansinių konglomeratų priežiūros srityje ir kitais įvairius sektorius apimančiais klausimais, ir kad ji su Europos Sąjungos geležinkelių agentūra naudojasi vieno apskaitos pareigūno paslaugomis ir kartu su kitomis agentūromis dalyvavo daugelyje bendro pirkimo procedūrų, nuolat siekdama padidinti veiksmingumą pasitelkiant bendradarbiavimą; primygtinai ragina Instituciją aktyviai siekti tolesnio ir aktyvesnio bendradarbiavimo su visomis Sąjungos agentūromis;

8. atsižvelgdamas į biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos pastabas, susijusias su 2017 m. atliktu trijų Europos priežiūros institucijų (EPI) išorės vertinimu, pažymi, kad 2019 m. pavasarį sėkmingai užbaigtas teisėkūros procesas dėl EPI peržiūros, ir pažymi, kad šiuo metu atitinkamai įgyvendinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010 ([3]) ir susijusių Sąjungos sektorių teisės aktų pakeitimai;

9. palankiai vertina Institucijos atliktą spekuliacinės dividendų prekybos sistemų, pvz., „cum-ex“ ir „cum-cum“, tyrimą; ragina Instituciją iš šio tyrimo padaryti konkrečias išvadas, kad būtų galima sustabdyti grėsmę Sąjungos finansų rinkų vientisumui keliančią vykdomą ir būsimą veiklą;

10. palankiai vertina Institucijos 2019 m. liepos mėn. ataskaitą, kurioje pateikiamos preliminarios išvados dėl išskaičiuojamojo mokesčio daugkartinio susigrąžinimo schemų, siekiant reaguoti į 2018 m. lapkričio 29 d. Europos Parlamento rezoliuciją „Cum-Ex skandalas: finansiniai nusikaltimai ir dabartinės teisinės sistemos spragos“ (2018/2900(RSP)), pagal kurią Europos Parlamentas paprašė Institucijos atlikti tokių schemų, kaip „cum-ex“ ir „cum-cum“, tyrimą; taip pat palankiai vertina tai, kad Institucijos priežiūros taryba pritarė tam, kad būtų pradėtas oficialus tyrimas pagal Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 22 straipsnio 4 dalį; ragina Instituciją iš šio tyrimo padaryti konkrečias išvadas, kad būtų galima sustabdyti grėsmę Sąjungos finansų rinkų vientisumui keliančią vykdomą ir būsimą veiklą;

11. pabrėžia, kad Institucijos vaidmuo skatinant bendrą Europos finansų sistemos priežiūros ir reguliavimo tvarką yra labai svarbus, kad būtų galima užtikrinti finansinį stabilumą, geriau integruotą, veiksmingesnę ir saugesnę finansų rinką ir aukšto lygio vartotojų apsaugą Sąjungoje skatinant sąžiningumą ir skaidrumą produktų ir finansinių paslaugų rinkoje;

12. pabrėžia, kad Institucija, vykdydama savo veiklą, ypatingą dėmesį turi skirti suderinamumo su Sąjungos teise užtikrinimui, proporcingumo principo ir pagrindinių vidaus rinkos principų laikymuisi;

13. yra susirūpinęs, kad Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1060/2009 ([4]) nuostatų dėl priežiūros įgyvendinimas gairių, klausimų ir atsakymų pavidalu gali apsunkinti mažesnius subjektus ir atitinkamai sumažinti konkurenciją rinkoje ([5]);

([3]) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

([4]) 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1060/2009 dėl kredito reitingų agentūrų (OL L 302, 2009 11 17, p. 1).

([5]) Remiamasi bendrovės „Creditreform Rating AG“ grįžtamąja informacija.

14. pabrėžia, jog Institucija, užtikrindama, kad visos jai pavestos užduotys būtų visapusiškai ir laiku įvykdytos, turėtų vykdyti Europos Parlamento ir Tarybos jai pavestas užduotis ir naudotis visais jų suteiktais įgaliojimais ir niekada neturi bandyti jų viršyti; atkreipia dėmesį į tai, kad sutelkus dėmesį į Parlamento ir Tarybos suteiktų įgaliojimų vykdymą bus veiksmingiau ir efektyviau naudojami ištekliai;

Darbuotojų politika

15. atkreipia dėmesį į tai, kad 2018 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įvykdytas 95,51 % ir iš 156 laikinųjų darbuotojų, kurių etatai patvirtinti pagal Sąjungos biudžetą (palyginti su 2017 m. patvirtintais 150 etatų), buvo įdarbinti 149 laikinieji darbuotojai; taip pat pažymi, kad 2018 m. Institucijoje dirbo 68 sutartininkai ir 14 deleguotųjų nacionalinių ekspertų;

16. abejoja, ar Institucijai skirtų išteklių pakanka, kad ji galėtų vykdyti jai pavestas užduotis, kurių vis daugėja, visų pirma pakeitimo vertybiniais popieriais, 3-ojo prospekto ir pinigų rinkos fondo (PRF) srityse, kuriose darbo krūvis padidėjo, tačiau neskirta naujų darbuotojų;

17. džiaugdamasis pažymi, kad Institucija pranešė apie pasiektą vyresniųjų vadovų (vienas vyras ir viena moteris) ir administracinės valdybos narių (trys vyrai ir trys moterys) lyčių pusiausvyrą;

18. atkreipia dėmesį į tai, kad darbuotojų kaita siekė 6,9 %, t. y. neviršijo Institucijos numatytos mažiau kaip 10 % ribos;

19. pažymi, kad Institucija patvirtino asmens orumo apsaugos ir priekabiavimo prevencijos politiką ir atnaujino savo ankstesnes taisykles, 2018 m. gruodžio mėn. administracinei valdybai priėmus sprendimą pagal Komisijos modelį; pažymi, kad Institucija skiria konfidencialius patarėjus ir reguliariai rengia informacinius susitikimus;

20. abejoja, ar naudojimasis laikinųjų darbuotojų ir išorės konsultantų paslaugomis, užuot didinus savo darbuotojų skaičių, yra geriausias išteklių panaudojimas ilguoju laikotarpiu;

21. pažymi, kad Audito Rūmai aptiko agentūroms būdingą horizontalią tendenciją konsultacijoms IT klausimais naudoti samdomus išorės darbuotojus; ragina kuo labiau sumažinti priklausomybę nuo išorės darbuotojų šioje svarbioje ir opioje srityje, kad būtų kiek įmanoma apribota bet kokia galima rizika;

Viešasis pirkimas

22. remdamasis Audito Rūmų ataskaita pažymi, kad Institucija naudojasi sutartimis su IT bendrovėmis, kurios suformuluotos taip, kad galėtų būti įdarbinami laikinieji darbuotojai, o ne teikiamos aiškiai apibrėžtos IT paslaugos ar produktai, nors pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/104/EB ([6]) turėtų būti taikomos specialios taisyklės, o laikinieji darbuotojai gali būti įdarbinami tik sudarant sutartis su įgaliotomis laikinojo įdarbinimo agentūromis; pažymi, kad IT paslaugų teikimo sutarčių naudojimas įdarbinant darbuotojus neatitinka Sąjungos socialinių ir įdarbinimo taisyklių, todėl Institucijai kyla teisinė rizika ir rizika reputacijai; ragina Instituciją užtikrinti, kad sutartyse nebūtų painiojamas IT paslaugų pirkimas su laikinųjų darbuotojų samdymu;

23. remdamasis Audito Rūmų ataskaita pažymi, kad 2018 m. Institucija pradėjo vykdyti viešojo pirkimo procedūrą dėl naujų biuro patalpų Paryžiuje nuomos; pažymi, kad iš pradžių Institucija planavo bendrą pirkimo procedūrą su kitomis Sąjungos įstaigomis, kaip antai, Europos bankininkystės institucija (EBI), kuri tuo metu rengėsi persikelti iš Londono į Paryžių; pažymi, kad Institucija ir EBI padarė išvadą, jog numatomų bendros pirkimo procedūros privalumų pasiekti nepavyks, ir tiek Institucija, tiek EBI vykdė atskiras pirkimo procedūras dėl biuro patalpų ir dėl kitų susijusių paslaugų, taip prarasdamos masto ekonomijos ir efektyvumo galimybes; ragina Instituciją stiprinti bendradarbiavimą su kitomis agentūromis ir, kai įmanoma, taikyti bendras viešųjų pirkimų procedūras, kad nebūtų praleistos masto ekonomijos ir veiksmingumo didinimo galimybės;

24. pažymi, kad nors Institucija įdėjo daug pastangų rengdama naujų biuro patalpų nuomos konkurso dokumentus ir taikomą pasiūlymų vertinimo metodiką, ji vis dar turi patobulinti pasiūlymų vertinimų dokumentaciją ir atsekamumą; visų pirma, kadangi vertinimo ataskaitos yra pagrindinis įvairių pirkimo procedūrų etapų atskaitos taškas, jų turinys turėtų būti išsamus ir jose turėtų būti pateikta visa reikalinga informacija;

([6]) 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones (OL L 327, 2008 12 5, p. 9).

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

25. pažymi, kad 28 % Institucijos biudžeto sudarė mokesčiai, kuriuos moka jos prižiūrimi subjektai; pažymi, kad buvo įgyvendintos priemonės siekiant sušvelninti bet kokius interesų konfliktus ir kad buvo atliktas šių priemonių auditas; ragina Instituciją ir toliau teikti informaciją biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie priemones, kurių ji ėmėsi siekdama užtikrinti, kad nekiltų interesų konfliktų; be to, pažymi, kad Institucija mano, jog jei mokesčius rinktų Komisija, tai būtų neveiksminga ir padidėtų netikslumo bei neteisingo skaičiavimo rizika, ir savo ruožtu padidėtų reputacijai daroma žala;

26. palankiai vertina tai, kad paskelbti suinteresuotųjų subjektų susitikimų protokolai, kaip prašė Europos ombudsmenas; ragina Instituciją atsižvelgti į Europos ombudsmeno pasiūlymą, kad pateikiant visuomenei skirtą informaciją būtų nurodoma, ar yra išsamus konkretaus susitikimo su suinteresuotaisiais subjektais protokolas ir ar juo remiantis galėtų būti teikiamas prašymas leisti visuomenei susipažinti su dokumentais, jei juose nesama neskelbtinos komercinės informacijos;

27. pabrėžia atviro, veiksmingo ir nepriklausomo administravimo svarbą visoms Sąjungos agentūroms ir visai Sąjungai; primena interesų konflikto problemą, kylančią dėl „sukamųjų durų“ reiškinių, ir pabrėžia, kad reikia bendros teisinės sistemos tokiems klausimams spręsti;

Vidaus kontrolė

28. atsižvelgdamas į biudžeto įvykdymą tvirtinančios institucijos pastabas ir komentarus, susijusius su Komisijos Vidaus audito tarnybos (VAT) atliktais nacionalinių kompetentingų institucijų kolegialios peržiūros auditais, pažymi, kad visi susiję veiksmai baigti;

29. atsižvelgdamas į Audito Rūmų ataskaitą pažymi, kad 2018 m. VAT paskelbė audito ataskaitą „Pajamos ir veikla grindžiamas valdymas Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijoje“, o Institucija parengė veiksmų planą nustatytoms gerintinoms sritims tobulinti; ragina Instituciją pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie priemones, kurių buvo imtasi šiam klausimui spręsti;

Kitos pastabos

30. pažymi, kad 2018 m. numatomas Jungtinės Karalystės išstojimas iš Sąjungos turėjo didelės įtakos Institucijos planuojamam darbui ir rezultatams ir reikėjo atlikti daug parengiamųjų darbų, visų pirma priežiūros konvergencijos, susiskaidymo prevencijos ir reglamentavimo arbitražo, tiesioginės priežiūros ir rizikos vertinimo srityse; pažymi, kad Institucija išsamiai išnagrinėjo, kokį poveikį jos darbui ir įstaigai turės numatomas Jungtinės Karalystės išstojimas iš Sąjungos, taip pat pažymi, kad buvo paskirta darbuotojų, kurie teiktų konsultacijas ir reguliarias ataskaitas šiais klausimais;

31. ragina Instituciją sutelkti dėmesį į savo mokslinių tyrimų rezultatų sklaidą visuomenei ir užmegzti ryšius su visuomene per socialinę žiniasklaidą ir kitas žiniasklaidos priemones;

32. pabrėžia finansų sistemos atsakomybę įveikiant su tvarumu susijusius iššūkius ir užtikrinant, kad Sąjunga vykdytų savo Paryžiaus susitarime prisiimtus įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją; pabrėžia itin svarbų Institucijos vaidmenį integruojant su aplinka, socialiniais ir valdymo aspektais susijusius veiksnius į reguliavimo ir priežiūros sistemą ir sutelkiant bei nukreipiant privačiojo kapitalo srautus tvarioms investicijoms; todėl pabrėžia, kad reikia skirti pakankamai išteklių stebėjimui, kaip finansų įstaigos ir nacionalinės kompetentingos institucijos įgyvendina šią sistemą;

33. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos jo 2020 m. gegužės 14 d. rezoliucijoje ([7]) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

([7]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0121.